

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของการจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้า และตำแหน่งของคำถาม
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ของนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน
ผู้เขียน นางสาวราตรี โรจน์ณรงค์
สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา 2536

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากิริยาร่วมระหว่างความสามารถ
ในการอ่าน การจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้าและตำแหน่งของคำถาม ตลอดจน
ผลของการจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้าและตำแหน่งของคำถาม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนที่มีความสามารถในการ
อ่านแตกต่างกัน ความสามารถในการอ่านแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ
ความสามารถในการอ่านสูงและความสามารถในการอ่านต่ำ การจัดความคิดรวบยอด
ล่วงหน้าแบ่งออกเป็น 3 แบบ คือ แบบโครงเรื่อง แบบเรื่องย่อที่มีใจความตรงกับ
เนื้อเรื่อง และแบบไม่มีการจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้า ตำแหน่งของคำถามแบ่งออก
เป็น 2 ตำแหน่ง คือคำถามแทรกระหว่างเนื้อเรื่องและคำถามหลังเรื่อง กลุ่มตัวอย่าง
เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 จาก
โรงเรียนประถมศึกษา แบบ 4 (มีจำนวนนักเรียน 601-900) สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี 8 โรงเรียน จำนวน 360 คน แบ่งเป็นนักเรียน
ที่มีความสามารถในการอ่านสูง จำนวน 180 คน และนักเรียนที่มีความสามารถในการ
อ่านต่ำ จำนวน 180 คน สุ่มนักเรียนแต่ละระดับความสามารถในการอ่านเข้า
รับการทดลอง 6 เงื่อนไข ๆ ละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย
แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเข้าใจเรื่องจำนวน 1 ฉบับ เนื้อเรื่องใน
บทเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหน่วยมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมที่จัดลักษณะแตกต่าง
กันตามเงื่อนไขการทดลอง จำนวน 3 เรื่อง และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรีนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจำนวน 3 ฉบับ แต่ละกลุ่มได้รับเงื่อนไข

การทดลองเพียงเงื่อนไขเดียวแต่อ่านเรื่องจำนวน 3 เรื่อง เมื่ออ่านเนื้อเรื่องจบแต่ละเรื่องแล้ว ได้ให้ผู้รับการทดลองทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลกลุ่มสมบูรณ์โมเดลกำหนด $2 \times 3 \times 2$ (ความสามารถในการอ่าน $\times$ การจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้า $\times$ ตำแหน่งของคำถาม) ผลการวิจัยพบว่า

1. ไม่มีกิริยาร่วมระหว่างความสามารถในการอ่าน การจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้าและตำแหน่งของคำถาม

2. มีกิริยาร่วมระหว่างความสามารถในการอ่านกับการจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้า คือ พบว่า วิธีการวัดความคิดรวบยอดล่วงหน้าแบบโครงเรื่องส่งผลให้นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกว่าวิธีการจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้า แบบเรื่องย่อ และแบบไม่มีการจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้า (วิธีการจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้าแบบโครงเรื่อง เหมาะกับนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง) และวิธีการจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้าแบบเรื่องย่อ ส่งผลให้นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกว่าวิธีการจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้าแบบโครงเรื่อง และแบบไม่มีการจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้า (วิธีการจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้าแบบเรื่องย่อ เหมาะกับนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ)

3. มีกิริยาร่วมระหว่างความสามารถในการอ่านกับตำแหน่งของคำถาม คือ พบว่า ตำแหน่งคำถามแทรกระหว่างเนื้อเรื่อง เหมาะกับนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง แต่ไม่ว่าตำแหน่งคำถามแทรกระหว่างเนื้อเรื่องหรือคำถามหลังเรื่อง ไม่เหมาะกับนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ

4. ไม่มีกิริยาร่วมระหว่างการจัดความคิดรวบยอดล่วงหน้ากับตำแหน่งของคำถาม

5. นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีการจัดความคิดรวบยอดแบบโครงเรื่อง แบบเรื่องย่อที่มีใจความตรงกับเนื้อเรื่องและ ไม่มีการจัดความคิดรวบยอดไม่แตกต่างกัน

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีคำถามแทรกระหว่างเนื้อเรื่องสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนที่อ่านเนื้อเรื่องที่มีคำถามหลังเรื่อง,

Thesis Title Effects of Advance Organizers and Question Positions
on Achievement in Learning of Life Experience Area
among Students with Different Reading Abilities
Author Miss Ratreer Rotnarong
Major Program Educational Psychology
Academic Year 1993

Abstract

The purpose of this research was to investigate the interaction effects of advance organizers and question positions on achievement in learning of life experience area among students with different reading abilities as well as effects between three variables: reading abilities, advance organizers and question positions. The reading ability levels were of high and low. The advance organizers were divided into three categories: sentence outline, paragraph abstract, and non-advance organizer. The question positions were of two levels: the interspersed questions and the post questions. The subjects were 360 Prathomsuksa V students of the academic year 1993 from 8 primary schools in Changwat Ubon Ratchathani. Of the 360 students, 180 were of high reading abilities and 180 of low reading abilities. Of each reading ability group, the students were randomly assigned to 6 treatment groups, 30 in each. The instruments for the

research were composed of (i) a reading comprehension test, (ii) three passages on learning of life experience, under the title unit of "Man and His Environments", with each passage treated under 6 experimental conditions, and (iii) three sets of achievement test on learning of life experience. In the experiment, each group of the subjects were asked to read three sets of passage stories and was treated under only one experimental condition. After the completion of reading each passage text, all subjects were asked to take three achievement tests on learning of life experience. The scores obtained were analyzed using the ANOVA 2x3x2 Completely Randomized Factorial Fixed Model (reading ability x advance organizer x question position).

The findings were as follows:

1. There was no interaction effect between reading abilities, advance organizers, and question positions.
2. The interaction effects between reading abilities and advance organizers were the following: The students with high reading abilities and treated with sentence outline significantly had higher achievement on learning of life experience than those treated with paragraph abstract and non-advance organizer. In other words, sentence outline worked best in a high reading ability group of students. The students in a low reading ability group and treated with paragraph abstract significantly had higher achievement in learning of life experience than those treated with

sentence outline and non-advance organizer. In other words, paragraph abstract worked best in a low reading ability group of students.

3. The interaction effects between reading abilities and question positions were the following: the interspersed questions worked best in a high reading ability group of students. However, neither interspersed questions nor post ones worked well in a low reading ability group of students.

4. There was no interaction effect between advance organizers and question positions.

5. The students with high reading abilities significantly had higher achievement on learning of life experience than those with low reading abilities.

6. There was no significant difference in learning achievement of life experience between those treated with different advance organizers (ie, sentence outline, paragraph abstract and non-advance organizer).

7. The students treated with the interspersed questions significantly had higher achievement on learning of life experience than those treated with post questions.